

Existuje vizuální jazyk?

Příklad nonverbální vizuální komunikace: podobné gesto v různých významech

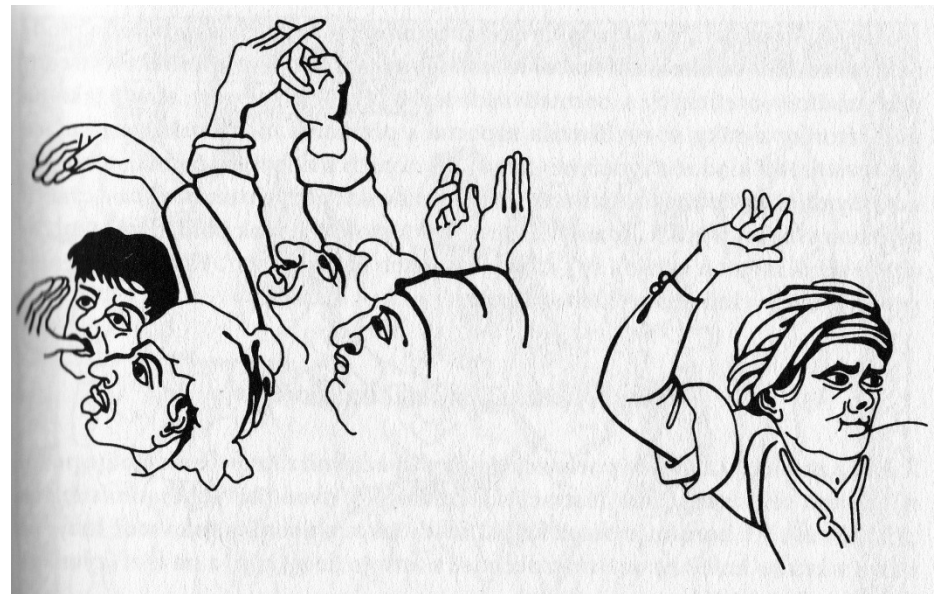
Obrazové písmo
(kreslené symboly)

Bohumil Markalous,
Co je umění.
Praha 1938.

EGYPTSKÉ HIEROGLYFY				
OREL	NOHA	ZÁSTĚRA	KOLENO	DŮM
PREHISTORICKÁ ZNAČKA MUŽE ZJEDNODUŠOVÁNA POSTUPNĚ, AŽ DO ZNAKU V PODOBĚ-T-				
ZÁKLADNÍ PŘÍRODNÍ TVAR PŘEDMĚTU NEBO DĚJE ZACHOVÁN VE VŠECH DOBÁCH A U VŠECH NÁRODŮ				
	V MODERNÍM ČÍNSKÉM PÍSMU	VE STARÉM ČÍNSKÉM PÍSMU	STARŠÍ DOBA KAMENNÁ	EGYPT, MLADŠÍ DOBA KAMENNÁ, KLÍN. PÍSMO, GERMÁNSKÉ RUNY
OKO				EGYPT
SLUNCE				ML. DOBA KAMENNÁ
POLE				
DEŠŤ				EGYPT GERMÁN. RUNY
HORA				KLÍN. PÍSMO
HAD				EGYPT

Studium gest (Jean-Claude Schmitt, Peter Burke)

Ecce homo, konec 15. stol., detail z Alsaských retáblů
v Musée d'Unterlinden v Colmaru
obscénní gesta Židů (dle J.-C. Schmitta)

Způsoby modlitby

Hubert z Romans, humilitationes (inclinationes)
(dle J.-C. Schmitta)

HUMBERT Z ROMANS: *humiliationes* (neboli *inclinationes*)

inclinationes
(*ad renes*)

inklinace, předklon

semiplena (minor)
poloviční (mírný)

plena
hluboký (v půli těla)

genuflexiones
(*ad genua*)
pokleknutí

recta (cum corpore erecto super genua)
vzpřímené (se vzpřímeným trupem)

proclivis (cum corpore prostrato)
v náklonu (se skloněným trupem)

prostrationes
(*ad talos*)
protrace (až po paty)

idem quod genuflexio proclivis
(totožná s pokleknutím se skloněným trupem)

venia (cum toto corpore)
(celým tělem)

Prostrace v tibetském buddhismu a v křesťanství

1 Tibetan Buddhists begin prostration from a standing position. The hands should be joined, but not with the palms flat against each other. Thumbs are tucked in. Start with hands at the crown of the head.

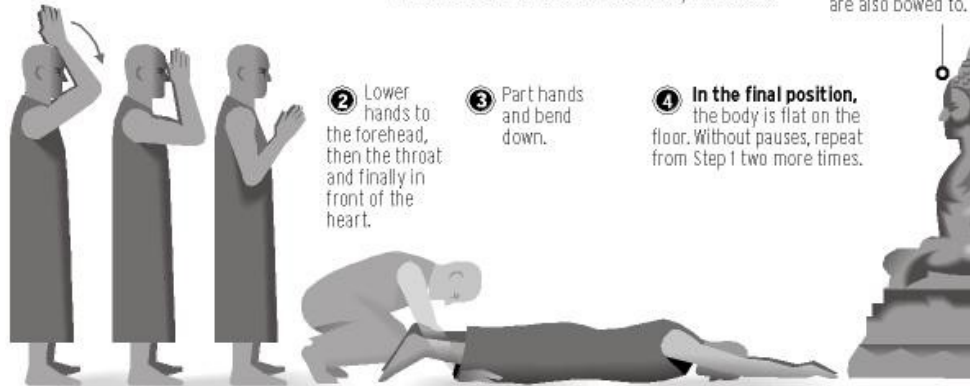

Correct hand position

Prostration

Bowing is an act of humility. By prostrating themselves, Buddhists acknowledge respect for the values and ideas that the Buddha represents and willingness to accept the teachings. It also curbs pride and arrogance. It is believed that those who are humble will be better able to study and learn.

Buddhists commonly bow to a statue of **Buddha**. The statue is not worshiped as an idol but rather as the idea of the ultimate potential. Teachers, parents and shrines are also bowed to.

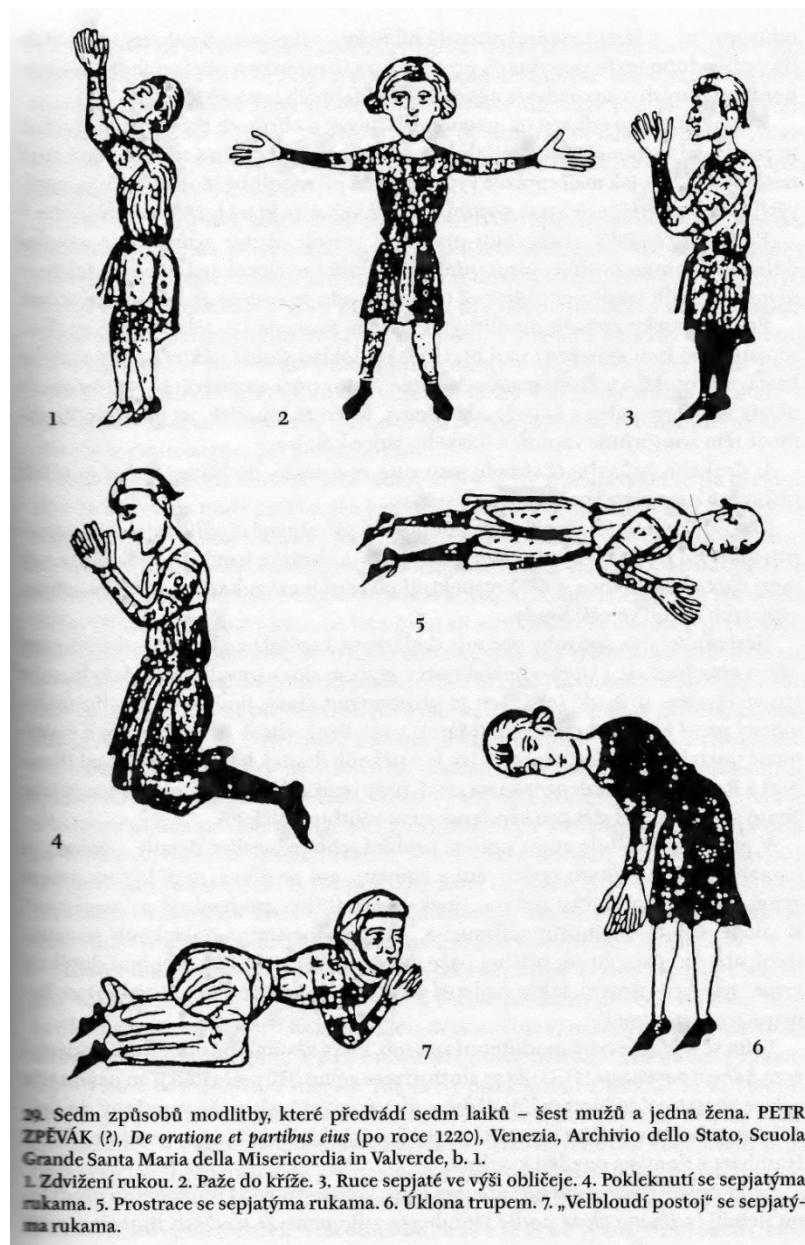

Source: Tibetan monks from Thubten Dhargye Ling

George Turney / The Register

Petrus Cantor
(cca 1200)
*De oratione et
partibus eius*

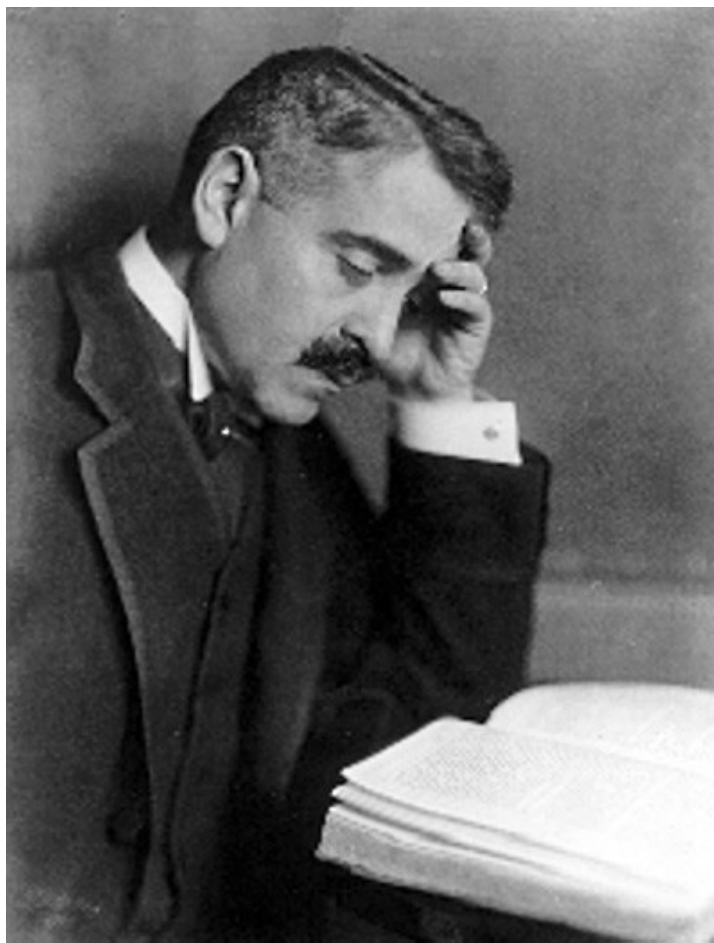

Tizian,
*Papež Pavel III. s vnuky
Allesandrem
a Ottaviem Farnese,*
1546

pozn.: využití gest ve skupi-
novém portrétu, proměna
statického žánru ve výrazový

Aby Warburg (1866-1929)
Mnemosyné, obrazový atlas evropské kolektivní
paměti, 1929

Warburgův obrazový
atlas, list 40,
formule dionýského
patosu

Marcantonio Raimondi o Marco Dente (da Baccio Bandinelli), *La strage degli innocenti*, acquaforte su rame, cca 1520

Gestický a kosmický symbolismus

Ferdinand Hodler, *Jaro*, 1907-10

František Bílek, *Vzývání*, 1919

Aspekty současné nonverbální komunikace

Replacing speech

- Pointing with feet, legs, hands, head or whole body
- Gestures with fingers, hands and arms.
- Tilting of head
- Movement of any combination of the 90 muscles in the face.

http://changingminds.org/explanations/behaviors/body_language/using_non-verbal.htm

Modifikovaná verbální komunikace

Modifying speech

- Positioning of body relative to other people and things
- Shape of whole body
- Movement of limbs, head and fingers
- Micro-movement of muscles
- Skin color and texture
- Voice pitch
- Texture of voice tone
- Speed of speaking
- Sweating
- Bodily smells (eg. pheromones)

Zkoumání duševních vlastností lidí prostřednictvím tělesných znaků

- Fyziognomika (Johann Caspar Lavater, 1775-78)
viz obr. k jeho spisu
- čtyři letory
- Frenologie – tvar lebky
- Metoposkopie – vrásky na čele
- Chiromantie – papilární linie dlaní
(daktyloskopie)
- Grafologie - rukopis

Psychosomat- tické stavy

Umění, fotografie a výzkum emocí

F. X. Messerschmidt
J. E. Purkyně

J. M.
Charcot,
chrono-
fotografie,
1887